

JAK REALIZOWAĆ Z MAPĄ KARIER TREŚCI PROGRAMOWE Z DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH?

TREŚCI PROGRAMOWE	JAK JE REALIZOWAĆ Z MAPĄ KARIER?
Obszar 1. Poznanie własnych zasobów	
<p>Uczeń:</p> <p>1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);</p> <p>1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;</p> <p>1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;</p> <p>1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p> <p>1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skorzystaj wraz z uczniami z wyszukiwarki w Ścieżkach kariery <u>Mapy Karier</u> i poproś uczniów, by wpisali w okno wyszukiwania swoje cechy i kompetencje, a następnie przejrzyli Ścieżki, które posiadają je w swoich opisach; - skorzystaj z uczniami z Filtra preferencji <u>Mapy Karier</u> – zaznaczając różne opcje w Filtrze będą mogli zastanowić się nad swoimi zasobami, potrzebami i oczekiwaniami oraz wyborami zawodowymi; - zrealizuj Pomysł na lekcję „<u>Zamień mocne strony w szanse rozwoju</u>”, dzięki któremu pokażesz uczniom możliwość dokonania autoanalizy metodą SWOT i pomożesz im odkryć swoje zasoby i wykorzystać je do planowania rozwoju.

<p>1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zrealizuj Pomysł na lekcję „Miękkie lądowanie Twoich uczniów? Kompetencje miękkie!” i porozmawiaj z uczniami o tym, jak mogą określać swoje zasoby np. skorzystaj z kart kompetencji miękkich i poproś ich o wybranie tych kompetencji, które posiadają; - zrealizuj Pomysł na lekcję „Warto mieć wartości, czyli co jest dla mnie ważne w pracy?” lub Pomysł na lekcję „Kotwice mojej kariery” i porozmawiaj z uczniami o znaczeniu pracy w życiu człowieka oraz poproś ich o wskazanie wartości, którymi chcieliby się kierować w przyszłych wyborach edukacyjno-zawodowych; - przeczytaj (możesz wraz z uczniami) artykuł na naszym blogu „Plany zawodowe młodzieży - gdzie będą pracować dzisiejsi 15-latkowie?” i zorganizuj dyskusję, w której uczniowie będą mogli zastanowić się nad swoimi możliwościami i ograniczeniami oraz określić swoje obszary rozwoju.
<p>Obszar 2. Świat zawodów i rynek pracy</p>	
<p>Uczeń:</p> <p>2.1 - dla liceum: analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznaj się wraz z uczniami ze Ścieżkami kariery na Mapie Karier – poeksplorujcie wspólnie wszystkie elementy karty zawodu, skorzystajcie z wyświetlających się po prawej stronie podpowiedzi zawodów podobnych, przejrzyjcie inne zawody, o podobnej specyfice pracy np. wykonywanych czynnościach zawodowych;

- dla technikum i szkoły branżowej I st.: analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

2.2

- dla liceum: analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;

- dla technikum i szkoły branżowej I st.: określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;

2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5

- dla liceum: określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;

- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „[Zawody wczoraj, dziś, jutro i pojutrze](#)”, a następnie porozmawiaj z uczniami o przyszłości na rynku pracy oraz wyjaśnij im, skąd można czerpać informacje o danych dotyczących zatrudnienia;
- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „[Taką mamy umowę!](#)” i porozmawiaj z uczniami na temat rodzajów umów między pracownikiem a pracodawcą oraz upewnij się, że rozumieją oni, jakie obowiązki i prawa ma każda ze stron takiej umowy;
- skorzystaj z uczniami z **padletu** Mapy Karier „[Praktyczne sposoby na ćwiczenie kompetencji miękkich w szkole](#)” i spróbujcie odszukać wybrane kompetencje w wymaganiach wobec kandydata w ogłoszeniach o pracy, a następnie podczas wspólnej dyskusji porównajcie oczekiwania pracodawców z bilansem zasobów uczniów;
- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „[Kompetencje miękkie okiem pracodawców](#)” i porozmawiaj ze swoimi uczniami o tym, jakie umiejętności i postawy są aktualnie najbardziej cenione przez pracodawców oraz jak je w sobie odkryć i rozwijać;
- obejrzyj (możesz wraz z uczniami) **webinar** „[Pomysły na pierwsze doświadczenia zawodowe Twoich uczniów](#)” i zapoznaj się z artykułem „[Nie tylko praca](#)” na naszym **blogu**, a następnie przeprowadź zajęcia na temat sposobów zdobywania pierwszych doświadczeń zawodowych, które nie tylko wzbogacą CV i dokumenty aplikacyjne Twoich uczniów, ale też pomogą im w rozwoju kompetencji i wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej;

<p>- dla technikum i szkoły branżowej I st.: określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;</p> <p>2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;</p> <p>2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;</p> <p>2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;</p> <p>2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obejrzyj (możesz wraz z uczniami) webinar „Noworoczny przegląd danych o rynku pracy i edukacji”, a także zapoznaj się z artykułem na blogu „Rynek pracy i edukacji w 2021 roku – kompendium wiedzy” – w obydwu źródłach znajdziesz mnóstwo wiedzy i atrakcyjnych wizualnie materiałów, dzięki którym możesz poruszyć z uczniami temat rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasad w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych. - Zapoznaj się z artykułem na blogu „Tych 8 błędów unikaj w pierwszym (i każdym kolejnym) CV” (możesz także podzielić się jego treścią z uczniami) – a następnie zrealizuj Pomysł na lekcję „Pierwsze CV Twoich uczniów”, dzięki któremu uczniowie nauczą się, jak prawidłowo tworzyć skuteczne dokumenty aplikacyjne pod kątem konkretnych ofert pracy i oczekiwań pracodawców.
<p>Obszar 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie</p>	
<p>Uczeń:</p> <p>3.1</p> <p>- dla liceum: korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zrealizuj Pomysł na lekcję „Nauka przez całe życie? Zdecydowanie tak!” (możesz dodatkowo wyświetlić fragment webinaru „Pomysły na pierwsze doświadczenia zawodowe Twoich uczniów”) i wyjaśnij uczniom czym jest edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna, porozmawiajcie także o znaczeniu uczenia się przez całe życie.

- dla technikum i szkoły branżowej I st.: korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2

- dla liceum: określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
 - dla technikum i szkoły branżowej I st.: analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3

- dla liceum: analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
 - dla technikum i szkoły branżowej I st.: określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.4

- dla liceum: wskazuje możliwości kontynuowania nauki;
 - dla technikum i szkoły branżowej I st.: analizuje możliwości kontynuowania nauki.

Upewnij się, że po lekcji uczniowie będą umieli wyszukiwać informacje na temat interesujących ich możliwości edukacji poza szkołą;

- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „Nastaw uczniów na rozwój: lekcja o koncepcji growth mindset”, dzięki któremu możesz pokazać swoim uczniom korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie oraz ideę nastawienia na rozwój w życiu osobistym i zawodowym;
- skorzystaj z uczniami z **padletu** Mapy Karier Karierowy niezbędnik, w którym znajdziecie zasoby przydatne w świadomym planowaniu dalszej ścieżki rozwoju edukacyjno-zawodowego;
- obejrzyj z uczniami **#ZawodowyStream** „Studia za granicą” i porozmawiajcie o tym, jakie możliwości dają studia na zagranicznych uczelniach i jak się na nie dostać oraz o różnych innych możliwościach kontynuowania nauki;
- obejrzyj z uczniami **#ZawodowyStream** „Wolontariat zagraniczny: zwiedzaj świat i zdobywaj doświadczenie” i porozmawiajcie o tym, jak działa edukacja pozaformalna: jak można połączyć podróżowanie i poznawanie świata z nauką i rozwojem kompetencji, jednocześnie pomagając innym, uzyskać ciekawy wpis do CV i zdobyć cenne doświadczenia.

Obszar 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

- zapoznaj się wraz z uczniami ze **Ścieżkami kariery** na [Mapie Karier](#) – poproś ich, by weszli w wybraną kartę zawodu i zapoznali się z częścią *przykładowa ścieżka edukacyjna*, a następnie zastanowili się, jak zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno-zawodową;
- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „[Zakręcona biografia](#)” i porozmawiaj z uczniami, jak zaplanować różne warianty i alternatywy kariery, tak by przygotować ich do potencjalnej zmiany zawodu w przyszłości;
- obejrzyj z uczniami fragment **webinaru** „[Noworoczny przegląd danych o rynku pracy i edukacji](#)” na temat ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych i zachęć uczniów do analizy danych na temat rynku edukacji i rynku pracy, zaplanowania różnych wariantów ścieżek edukacyjno-zawodowych;
- zrealizuj **Pomysł na lekcję** „[Bądź SMART = zaplanuj!](#)”, dzięki któremu zapoznasz uczniów z metodą planowania, która pozwala na określenie celów motywujących, ale i weryfikowalnych oraz pokażesz uczniom, jak stworzyć indywidualny plan działania wraz z harmonogramem;
- skorzystaj z bezpłatnej **publikacji** Mapy Karier „[Szkoła, praca, przyszłość](#)” i zaproponuj uczniom **ćwiczenie** „*Moje wybory oczami marzyciela, krytyka i realisty*”, dzięki którym będą mogli urealnić myślenie o swoich wyborach.